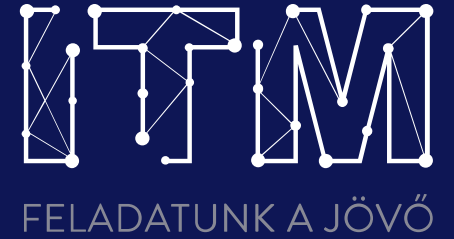

Magyar Vegyipari Szövetség
27. Környezetvédelmi és munkavédelmi konferencia
Budapest, 2021. október 13.

A hulladékgazdálkodás aktuális kérdései: kiterjesztett gyártói felelősség

Hizó Ferenc
körforgásos gazdaságpolitikáért felelős helyettes államtitkár

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

A körforgásos gazdasággal kapcsolatos, stratégiai jelentőségű intézkedések

Kötelezettségek

- Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv – hazai vállalás
- Uniós irányelvek – hulladékgazdálkodási irányelvek, SUP irányelv

Célkitűzéseink

- A körforgásos gazdaságra átállás elősegítése
- A környezetben található hulladékok mennyiségének a csökkentése
- Az országban található illegálisan elhagyott hulladékok felszámolása
- Fenntarthatósági intézkedések, megújuló energia szélesebb körű használata, klímavédelem

A körforgásos gazdaság célkitűzéseinek elérését segítő, alapvető jelentőségű intézkedéseink:

- Az illegális hulladéklerakás felszámolása és megelőzése
- Visszaváltási rendszer bevezetése
- Az egyszer használatos műanyagtermékek forgalomba hozatali tilalma
- A hulladékgazdálkodási szektor átalakítása
 - A hatósági rendszer hatékonyabbá tétele
 - Koncessziós rendszer bevezetése 2023. július 1-jétől

A hulladékgazdálkodás rendszerének megújítása: a koncessziós modell főbb jellemzői, céljai

A koncessziós modell bevezetésének szükségessége:

- az európai uniós irányelvi célértékek teljesítése;
- növelni kell a feladatellátás hatékonyságát.

A koncessziós rendszer az **állami hulladékgazdálkodási közfeladat keretében két típusú hulladékgazdálkodási résztevékenység** ellátását öleli fel az ország egész területére vonatkozóan:

1. hulladékgazdálkodási **közszolgáltatási résztevékenység**
2. hulladékgazdálkodási **intézményi résztevékenység**

Két fő tevékenységi kör:

- hulladék átvétele, gyűjtése, elszállítása, előkezelése, kereskedelme,
- hulladékgazdálkodási létesítmények fenntartása és üzemeltetése

2023. július 1. a koncessziós rendszer indulása

→ A hulladékgazdálkodási rendszer átalakítása a körforgásos gazdaságra történő átállást szolgálja.

→ Az állam a piaci szereplők bevonására és a kölcsönös együttműködésre helyezi a hangsúlyt.

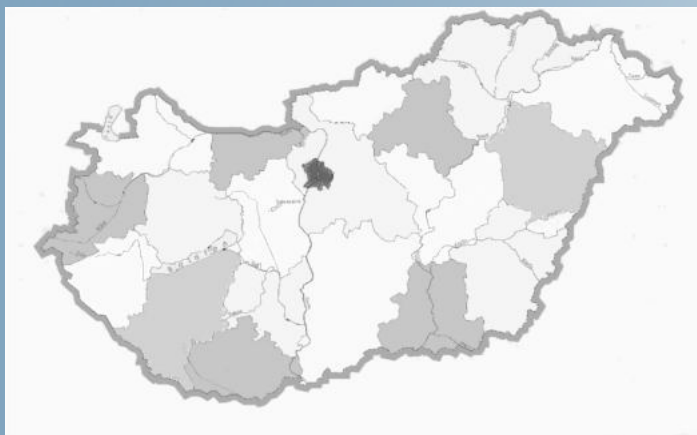
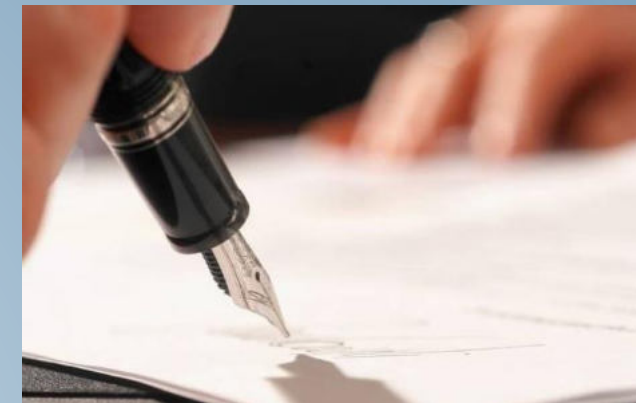
→ Egyszerre van jelen az állami felelősségvállalás és a gazdasági szereplők érdekeltsége.

A koncessziós szerződés és a koncesszor

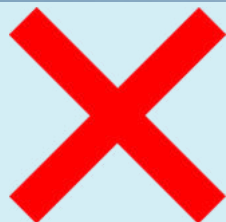
A koncesszor kiválasztása nyilvános pályázat útján történik.

A koncessziós eljárás és a szerződéskötés 2021-ben várható.

A koncesszor jogai:

- hosszabb ideig, a koncessziós pályázat szerint 35 évig gyakorolhatja a jogot,
- az ország egész területén fog működni,
- a két résztvevőnek gyakorlásának joga csak együttesen, egy eljárásban ruházható át.

A koncessziós tevékenység keretébe nem tartozó tevékenységek:

- a hulladék hasznosítása és ártalmatlanítása nem képezi a koncesszió tárgyát,
- a koncesszió hatálya alá nem tartozó hulladékáramok esetében valamennyi hulladékgazdálkodási tevékenység (azaz nem csak a hulladékhasznosítás és ártalmatlanítás) változatlan keretek között végezhető.

Előkészítési fázis

- A koncessziós jogosultnak lehetősége lesz megismerni a már jól működő megoldásokat és rendszereket, és együttműködést kialakítani a koncessziós körbe tartozó tevékenységeket hatékonyan végző vállalatokkal.

Koncessziós alvállalkozók bevonása

- A koncessziós jogosult alvállalkozók bevonásával magas színvonalon és az elvárt követelményszintnek megfelelően tudja ellátni tevékenységét.

Hulladékgazdálkodási szereplőkkel együttműködés

- A koncessziós körbe nem tartozó tevékenységeket (pl. a hulladékhasznosítás) végzőkkel a koncessziós jogosultnak együtt kell működnie a célértékek teljesítése érdekében.

Nagy mennyiségű hulladékot termelő és magas színvonalú hulladékgazdálkodást végző gazdasági szereplők

- A koncessziós jogosulttal kötött külön megállapodásban rögzíthetik a koncessziós jogosultnak átadott hulladék kezelésével kapcsolatos elvárásaikat.

Körforgásos gazdasági irányelvcsomaggal módosuló irányelvek:

- a Hulladék Keretirányelv – 2008/98/EK
- a csomagolásról és a csomagolási hulladékokról szóló 94/62/EK irányelv
- a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv
- az elhasznált gépjárművekről szóló 2000/53/EK irányelv
- hulladékelemekről és akkumulátorokról szóló 2006/66/EK irányelv
- az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU irányelv

A körforgásos gazdaság célja:

- Az értékek létrehozása, összekapcsolása és megőrzése
- A termékek és anyagok értékének a gazdaságon belül tartása ameddig csak lehet

Az uniós szabályrendszer célja:

- fenntartható, újrahasználatos termékek és újrahasználati rendszerek előnyben részesítése,
- A hulladékképződés megelőzése, minimalizálása

- **Közös fő célkitűzések**
- **Átfogó intézkedéseket igényel**

A körforgásos gazdasági célértékek

Európai uniós irányelvi előírások:

Hulladék típus [legmagasabb célszám induló éve]	2025-ig elérendő célszám (derogáció nélkül)	2030-ig elérendő célszám (derogáció nélkül)	2035-ig elérendő célszám (derogáció nélkül)	Jelenlegi érték	Elmaradás (a legmagasabb célszámtól)
Települési hulladék újrafeldolgozási arány [2035]	55%	60%	65%	35,8%	29,2%
Települési hulladék lerakási arány [2035]	-	-	10%	50,6%	40,6%
Csomagolási hulladék újrafeldolgozási arány [2030]*	65%	70%		47,8%	22,2%
Papír	75%	85%		70,5%	14,5%
Műanyag	50%	55%		33,0%	22,0%
Üveg	70%	75%		28,7%	46,3%
Alumínium	50%	60%		69,1%	
Vasfém	70%	80%			
Fa	25%	30%		25,9%	4,1%

Fontosabb uniós célszámok (derogáció nélkül) és azokhoz képesti eltérés (2019. évi adatok alapján)

További előírások:

- **biohulladék** kötelező elkülönített gyűjtése 2023. december 31-től;
- **textilhulladék** kötelező elkülönített gyűjtése 2025. január 1-től;
- **háztartási veszélyes hulladék** elkülönített gyűjtése 2025. január 1-től;
- **megelőzés**: 2030-ig az **élelmiszer-hulladék kiskereskedelmi és fogyasztói szinten 50 %-kal való csökkentése**.
- SUP irányelv **egyszerhasználatos műanyagokra** vonatkozó követelményei.

A körforgásos gazdaságra vonatkozó irányelvi rendelkezések átültetése:

- az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény
- a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet
- a körforgásos gazdaságra történő átállás érdekében egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 158/2021. (III. 31.) Korm. rendelet
- az egyes miniszteri rendeletek körforgásos gazdaságra történő átállás érdekében szükséges módosításáról szóló 16/2021. (IV. 9.) ITM rendelet

A környezetvédelmi termékdíj szabályozás

- A jelenleg hatályban lévő környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény 1. § (3) bekezdése határozza meg a termékdíjköteles termékeket, amelyek nagy mennyiségük miatt komoly hulladékgazdálkodási problémát okoznak, vagy veszélyesek a környezetre.
- Célja kettős:
 - a termékekből képződő hulladékok megfelelő mértékű hasznosítására történő **forrásteremtés**,
 - a termékekkel kapcsolatos fogyasztói szokások megváltoztatása, **keresletbefolyásolás**.
- A termékdíjat adók módjára kell megfizetni az adóhatóság részére.
- 2012 óta a termékdíj szabályozással összefüggő hulladékgazdálkodási országos feladatok ellátása állami, központosított koordinációval valósul meg (jelenleg az ITM koordinációjában).
- A forrásteremtési célt a hulladékgazdálkodási rendszer átalakítását követően a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer fogja megvalósítani.

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer átalakítása

2018. július 4-én lépett hatályba a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv módosításáról szóló (EU) 2018/851 irányelv, amely a tagországok *kiterjesztett gyártói felelősségi (EPR)* rendszereire alapkövetelmények teljesítését írja elő. Az EPR rendszerre vonatkozó előírások gyakorlati alkalmazásának határideje 2023. január 5.

A minimumkövetelmények, keretszabályok rögzítése a Ht.-ben megtörtént. A Ht. tartalmazza az EPR rendszer jövőbeli kialakításával kapcsolatosan a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység körében a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettséget a gyártó nevében teljesítő szervezet a koncessziós társaság.

A koncessziós társaság látja el

- a meghatározott visszagyűjtési és újrafeldolgozási célértékek teljesítéséhez szükséges hulladékgazdálkodási tevékenységek közül az ilyen hulladék átvételét, gyűjtését, elszállítását, előkezelését és kezelésre történő átadását, továbbá
- a kapcsolódó kommunikációt, pénzügyi koordinációt és elszámolást, valamint
- a jelentéstételi rendszer működtetését,

amely tevékenységbe ugyanakkor koncesszori alvállalkozót bevonhat.

Az EPR rendszer részletszabályainak kidolgozása folyamatban van.

Koncessziós társaságra vonatkozó minimumkövetelmények

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer Ht.-ben rögzített minimumkövetelményei a koncessziós társaság vonatkozásában

meghatározott földrajzi területen, meghatározott termékekkel végez tevékenységet

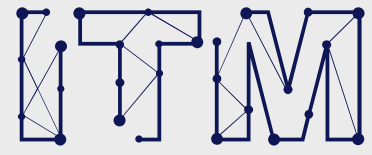
az adott földrajzi területen a hulladékgyűjtő rendszerek elérhetőségét biztosítja

EPR kötelezettségek teljesítéséhez szükséges pénzügyi eszközökkel rendelkezik

belső, független auditor által auditált önellenőrzési rendszerrel rendelkezik

a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi a szükséges adatokat, így többek között a célértékek elérésére vonatkozó információkat

A visszaváltási rendszer alapjainak lefektetése

FELADATUNK A JÖVŐ

Betiltjuk az egyszer használatos műanyagok forgalmazását.

Lehetővé tesszük az üveg és a műanyag palackok, valamint a fémdobozok visszaváltását.

KLÍMA- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI AKCIÓTERV

The graphic features a map of Hungary with the year '2020' in large green numbers. To the right, there are icons representing recycling: a green circle with a white recycling symbol, a green circle with a white crossed-out trash can, and a green circle with a white recycling symbol and a trash can.

SUP irányelv:

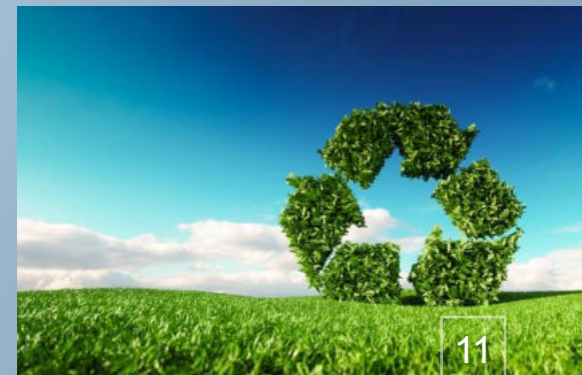
- 2025-re a műanyag italpalackok 77%-át, 2029-re a 90%-át vissza kell gyűjteni,
- a kereskedelmi forgalomba kerülő PET-palackoknak 2025-től 25%-ban, 2030-tól 30%-ban másodnyersanyagból kell készülnie.

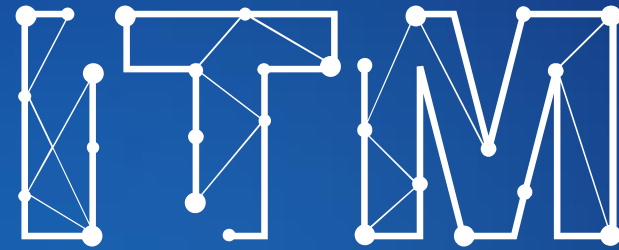
A visszaváltási rendszer keretfeltételei 2023. július 1-től a 2021. évi II. törvény alapján:

- **a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.) módosítása:**
 - az állam kormányrendeletben meghatározott termékekre kötelező visszaváltási díjas rendszert alakít ki és működtet
 - **koncesszió:** a visszaváltási díjas rendszert a koncessziós társaság működteti,
 - a gyűjtött hulladék az állam, koncesszió esetén a koncessziós társaság tulajdona.
- **a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (Ktdt.) módosítása** a visszaváltási rendszerben részt vevő palackok termékdíjának kivezetése érdekében
- **a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása** a visszaváltási díj megfelelő fogalomhasználatának érdekében

A SUP irányelvben meghatározott célértékek

- az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló **349/2021. (VI. 22.) Korm. rendeletben** kerültek meghatározásra

FELADATUNK A JÖVŐ

**Köszönöm
megtisztelő figyelmüket!**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM